

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
Technology Leadership of School Administrators Affecting to Information
Management under the Secondary Educational Service Area
Office Bangkok 1

กรรณิการ์ แก้วประสิทธิ์¹

Kannika Keawprasit¹

Corresponding Author E-mail: Kannika.ke@sk-thonburi.ac.th

Received: 2025-02-27; Revised: 2025-04-23; Accepted: 2025-05-08

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน เป็นวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู รวม 295 คน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2)ระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ได้แก่ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ, มัธยมศึกษา

¹ ครูชำนาญการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี

¹ Professional Level Teachers, Suan Sunandha Rajabhat University Suankularb Wittayalai Thonburi School

Abstract

This research aimed to study 1) to examine the level of innovative leadership among school administrators under the Secondary educational service area office Bangkok 1. 2) To investigate the level of information technology management in basic education institutions under the Secondary educational service area office Bangkok 1. 3. To explore the relationship between the innovative leadership of school administrators and information technology management in basic education institutions under the Secondary educational service area office Bangkok 1. And 4) to study the innovative leadership of administrators affects the management of information technology in basic education institutions. The sample group consists of 59 basic education institutions under the Secondary educational service area office Bangkok 1. The information providers include school directors, deputy directors, and teachers, totaling 295 people. The instrument for collecting data was a questionnaire. Analysis data by percentages, means, standard deviations, Pearson correlation coefficients, and stepwise multiple regression analysis. The research results were found as follows;

1) the level of innovative leadership among school administrators under the Secondary educational service area office Bangkok 1, is high overall and in all aspects. 2) The level of information technology management in basic education institutions under the Secondary educational service area office Bangkok 1, is high overall. 3) There is a significant positive correlation between the innovative leadership of school administrators and the management of information technology in basic education institutions under the Secondary educational service area office Bangkok 1, Statistical significance at the .01 level. And 4. the aspects of innovative leadership that impact information technology management in basic education institutions under the Secondary educational service area office Bangkok 1, include creativity, teamwork involvement, vision for change, and build an innovative organizational environment. Statistically significant at the .05 level.

Keywords: Technology leadership, Information management, Secondary Educational

บทนำ

การพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจโลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ความท้าทายใหม่ในกระแสโลกาภิวัตน์รอบใหม่ของโลก คือการก้าวเข้าสู่ยุคอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่งตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการนำประเทศเข้าสู่สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 และเป็นประเด็นหลักที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 การเตรียมความพร้อมกำลังคนทั้งด้านความรู้ทักษะ สมรรถนะที่จำเป็นให้สามารถปรับตัวและรู้เท่าทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีพลวัต และการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดน จึงเป็นความสำคัญจำเป็นเร่งด่วนที่ประเทศต้องเร่งดำเนินการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์รายหมุดหมายที่ 6 ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 13 กล่าวว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รูปแบบธุรกิจ และนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 กลยุทธ์การพัฒนา กลยุทธ์ย่อยที่ 1.1 พัฒนาบริการและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบโดยสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐมีการนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์ดิจิทัลมาใช้อย่างสนับสนุนการปฏิบัติงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสม อาทิ การใช้ระบบออนไลน์สำหรับกระบวนการเอกสาร การชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์การจัดเก็บข้อมูลของภาครัฐในคลาวด์ การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างประชาชนกับภาครัฐ รวมทั้งการบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐโดยสมบูรณ์

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กรยุคใหม่ต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาต้องมีความรู้ ความสามารถในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพราะผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่จะส่งเสริมผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษา ปฏิบัติงานและมีการพัฒนาตนเองให้ก้าวทันกับเทคโนโลยี อีกทั้งยังสนับสนุนให้บุคลากรทำงานโดยใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 9 มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ได้เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเนื่องตลอดชีวิต มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย และมาตรา 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนาและการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับผู้บริหารสถานศึกษาในสังคมยุคปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นจะต้องมีคุณสมบัติภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 3) ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม 4) ด้านการแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม และ 5) ด้านการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรมมี 4 องค์ประกอบ คือบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว บุคลิกภาพแบบประนีประนอม และบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึกต่อสังคมการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาของผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรเพราะการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของโรงเรียนด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านการวางแผนการบริหารงาน ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านการประสานเครือข่ายจากชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน มีระบบกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผล และจัดการบุคลากรในองค์กรตามหน้าที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กระทรวงศึกษาธิการได้ระบุว่าการจัดองค์ประกอบในการจัดทำสารสนเทศจะต้องครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ การจัดทำระบบสารสนเทศมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วนด้วยกัน 1. ข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงภายในสถานศึกษาและในบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นปัจจัยนำเข้าของระบบสารสนเทศ 2. การจัดเก็บข้อมูลเป็นการรวบรวมและจัดเก็บรักษาข้อมูล และสารสนเทศที่มีอยู่หรือที่ได้มาอย่างมีระบบ สะดวกต่อการนำมาประมวลผลหรือนำมาใช้ประโยชน์หรือที่ได้มาอย่างเป็นระบบสะดวกต่อการนำมาประมวลผลหรือนำมาใช้ประโยชน์ และสามารถแก้ไขปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันได้ง่าย 3. การประมวลผลหรือการวิเคราะห์เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ของข้อมูล จัดกระทำข้อมูลเพื่อให้เหมาะสมต่อการนำไปใช้ซึ่งวิธีการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศ มีอยู่มากมาย เช่น การจัดหมวดหมู่การเรียงลำดับ 4. สารสนเทศเป็นข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์แล้วเป็นผลผลิตของระบบที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป หากหน่วยงานใด ผู้บริหารระดับสูงมีความเข้าใจในศักยภาพ ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานนั้นจะมีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการบริหารอย่างเห็นได้ชัดเจน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ต้องรับผิดชอบภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดนโยบายด้านการศึกษาเป็นตัวขับเคลื่อนขององค์กรอย่างหนึ่งที่ต้องพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2565 ว่า การจัดการศึกษาวิถีใหม่บนพื้นฐานความหลากหลายสู่เป้าหมายความเป็นหนึ่ง โดยมีเป้าประสงค์ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิตรีเริ่มสร้างสรรค์ เป็นนักนวัตกรรม มีสมรรถนะและทักษะของผู้เรียนใน

ศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผู้เรียนมีทักษะชีวิตรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีภูมิคุ้มกันต่อสถานการณ์ความมั่นคงและภัยพิบัติใหม่ ได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเสมอภาค ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะตามสายงานมาตรฐานวิชาชีพครู สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและบริหารจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้รับบริการเป็นหลัก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการนำองค์การให้ก้าวไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบจะช่วยส่งเสริมการทำงานในสถานศึกษาให้สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารจึงต้องพัฒนาและสร้างระบบการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาด้วยทักษะทางภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษา การบริหารจัดการจึงจะสามารถขับเคลื่อนองค์การไปสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากความสำคัญดังกล่าวมาแล้วในข้างต้นประกอบกับผู้วิจัยเป็นครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ตระหนักเห็นความสำคัญภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา และพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผล เกิดผลดีสอดคล้องกับจุดประสงค์และเป็นไปตามเป้าหมายในการพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้เกิดผลประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

เฮนเดอร์ (2003) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สำคัญ (Imperative for innovation leadership) ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม (creating a climate for innovation) หมายถึง การสร้างบรรยากาศทางความคิด เปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรกล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอสิ่งใหม่ๆ สิ่งที่ทำหาย ออกมาในรูปแบบนวัตกรรม และการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนให้สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน
2. การคัดเลือกคนเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรม (recruiting for innovation) หมายถึง การคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสมกับการสร้างนวัตกรรม โดยพิจารณาคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานจากตำแหน่งที่รับผิดชอบในองค์กร ประสบการณ์ในการทำงานด้านการสร้างสรรค์ นวัตกรรม และมีความรับผิดชอบ มีความอดทน เพื่อให้ได้ผู้ที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติงานในการสร้างสรรค์นวัตกรรมขององค์กร

3. การสร้างทีม (team building) หมายถึง การทำความเข้าใจในเรื่องเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของทีมให้ตรงกัน สร้างความสัมพันธ์ร่วมกันในทีมให้เกิดความสามัคคีที่ดี มีความสามัคคีมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน จนนำไปสู่การทำงานที่ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายขององค์กร

4. การจัดการทีมนวัตกรรม (managing innovation teams) หมายถึง การกระตุ้นให้ทีมเกิดการทบทวนแนวทางการปฏิบัติเดิม เพื่อให้เกิดการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติใหม่ขึ้นในองค์กรกล้าตัดสินใจในเชิงสร้างสรรค์ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเชื่อถือและไว้วางใจ โดยให้ความช่วยเหลือในการสร้างนวัตกรรมแก่สมาชิกในทีม เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนสร้างนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีมสร้างนวัตกรรม

กุลชลี จงเจริญ (2562: 1-37) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเกิดจากการผสมผสานคุณลักษณะของพฤติกรรมของผู้นำในทฤษฎีภาวะผู้นำหลายทฤษฎี ซึ่งทฤษฎีที่สำคัญ ๆ ปรากฏให้เห็นในทฤษฎีเส้นทางเป้าหมาย ทฤษฎีการแลกเปลี่ยนผู้นำสมาชิก ทฤษฎีภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน และทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ที่สามารถอธิบายถึงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมได้หรือแม้แต่ทฤษฎีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาวะผู้นำแบบบารมีภาวะผู้นำที่พร้อมจะปรับตัว หรือภาวะผู้นำแบบยุทธวิธี ฯลฯ ที่เป็นคุณลักษณะที่ผู้นำสามารถใช้ภาวะผู้นำเหล่านั้นในการสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ แต่ถึงกระนั้นคุณลักษณะของภาวะผู้นำตามทฤษฎีดังกล่าว ยังไม่เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติงานท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยีและโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วให้บรรลุผลสำเร็จที่เป็นเลิศขององค์กรได้ ดังนั้นผู้นำเชิงนวัตกรรมจำเป็นต้องสะท้อนให้เห็นถึงวิถีแห่งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ทั้งความสามารถในการบริหารงานท่ามกลางวัฒนธรรมองค์การที่เน้นการสร้างนวัตกรรมและกระบวนการเชิงกลยุทธ์ในการนำองค์การ เพื่อการสร้างสรรค์งานนวัตกรรมสู่ผลผลิตขององค์การที่เป็นเลิศ

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะของผู้นำที่สร้างบทบาทการเป็นผู้นำนวัตกรรมและการใช้บทบาทผู้นำนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนสร้างนวัตกรรมตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในทีม ให้การสนับสนุนการคิดและการทดสอบในเชิงนวัตกรรม คัดเลือกผู้ปฏิบัติงานที่มีความเหมาะสมกับการสร้างนวัตกรรมกล้าตัดสินใจเพื่อให้เกิดการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติใหม่ขึ้นในองค์กร

การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

วนิดา ทองพูล (2564: 54) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญประการดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีเพียงพอในการบริหารสืบค้น การเรียนการสอนมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีการใช้ซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมในการบริหาร ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน มีฐานข้อมูลในการบริหารจัดการ 2) ด้านการจัดการระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการให้บริการต่างๆ บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการพัฒนาเครือข่ายทุกหน่วยงานให้สามารถเชื่อมโยงถึงกันมีการส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐเอกชน ในการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ การกำหนดแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการจัดทำแผนเทคโนโลยีของโรงเรียน มีการจัดทำแผนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการกำหนดเป้าหมายในการใช้ทรัพยากร บริหารทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ 5) ด้านการควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มีการประเมินประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากร การจัดทำระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการเทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมการใช้งบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศ

ศักดา ทัดสา (2564: 303) กล่าวว่าการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา หมายถึง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานของโรงเรียนด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านการวางแผนการบริหารงาน ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านการประสานเครือข่ายจากชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชน มีระบบกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานและรายงานผล และจัดการบุคลากรในองค์กรตามหน้าที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

อมร กรุดทอง (2565: 30) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต1 กล่าวว่าการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศส่วนใหญ่จะมีองค์ประกอบหลักได้แก่ เทคโนโลยี โครงสร้างองค์การ กระบวนการทำงานและบุคลากร และที่แตกต่างกันคือกลยุทธ์ขององค์การ และอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมภายนอก ในส่วนของการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือการกำหนดและพิจารณา

ทางเลือกที่จะช่วยให้องค์กรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีส่วนสัมพันธ์หรือเอื้อต่อการศึกษาดังนี้ในการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารและการบริการสังคม การศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาเห็นว่าการที่การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีอุปสรรคและปัญหาทั้งด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ด้านการพัฒนาบุคลากรและการปรับปรุงการบริหารงานและการบริการของภาครัฐ ปัจจัยที่สำคัญแห่งความสำเร็จประการหนึ่งคือข้าราชการระดับสูงหรือกลุ่มผู้บริหารซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ขององค์กร พบว่าหากหน่วยงานใด ผู้บริหารระดับสูงมีความเข้าใจในศักยภาพ ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานนั้นจะมีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการบริหารอย่างเห็นได้ชัดเจน

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่าการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสถานศึกษาคือการกำหนดภาระงานตามขอบข่ายการบริหารจัดการโรงเรียน การกำหนดขอบข่ายการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การกำหนดและแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบต่าง ๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดรูปแบบการนิเทศ ติดตาม ประเมิน รายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาและการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร

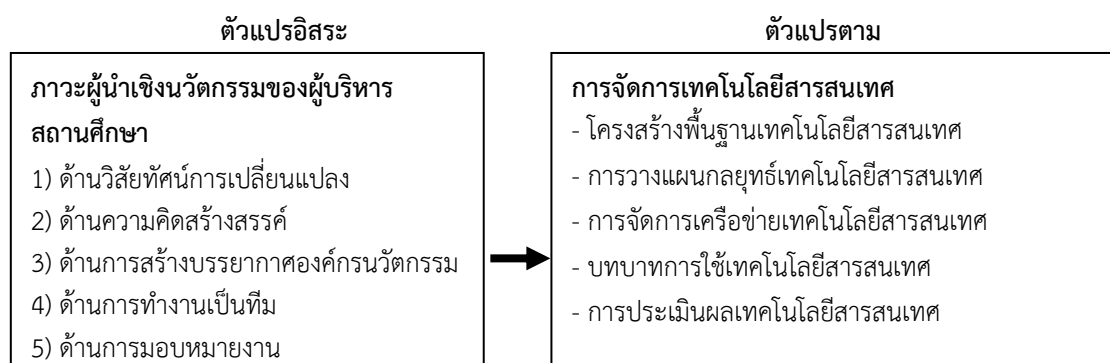
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การคิดสร้างสรรค์ การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมอย่างมีส่วนร่วม และการมอบหมายงานเพื่อการกระจายอำนาจ ที่ทำให้เกิดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ การวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ บทบาทหน้าที่ในงานเทคโนโลยีสารสนเทศ และการควบคุม ติดตาม และประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสังเคราะห์ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยเลือกตัวแปรของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยเลือกตัวแปรของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจากการสังเคราะห์ ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 3) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 4) ด้านการทำงานเป็นทีม 5) ด้านการมอบหมายงาน

สำหรับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยได้จากสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ 1) โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) การวางแผนกลยุทธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การจัดการเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) บทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) การประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 67 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 59 แห่ง มีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan. 1970: 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 59 แห่ง

2.2 ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 5 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน และ 3) ครูผู้สอน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 295 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปดำเนินการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหลังจากนั้นจึงนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้วิจัยได้เลือกข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญโดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ตามวิธีของ โลวินELLI และแฮมเบิลตัน (Rowinelli, & Hambleton. 1977)

1. การหาความเชื่อมั่น ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดสอบ (try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นสถานศึกษาจำนวน 10 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 28 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน และทดสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's alpha coefficient)

2. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 295 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายนำไปประเมินผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ตัวแปรเชิงคุณภาพ คือ ค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 ระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เป็นรายด้านและภาพรวม ซึ่งพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแนวความคิดของลิเคิร์ท (Likert. 1961)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) และมีการแปลผลในกรณีที่มีค่า (r_{xy}) เป็นบวก

4. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมทุกด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 295		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.42	0.73	มาก	2
2. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.39	0.74	มาก	3
3. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.37	0.78	มาก	4
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.44	0.71	มาก	1
5. ด้านการมอบหมายงาน	4.37	0.78	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.39	0.74	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.71) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.73) ด้านความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.74) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.78) และด้านการมอบหมายงานในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

2. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมทุกด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 295		แปลผล	อันดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.42	0.73	มาก	1
2. การวางแผนกลยุทธ์ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ	4.39	0.74	มาก	2
3. การจัดการเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.33	0.81	มาก	5
4. บทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.35	0.74	มาก	4
5. การประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.37	0.78	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.37	0.76	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาประเด็นการดำเนินงานจากมากไปหาน้อยดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.74) ด้านการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.78) ด้านบทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.74) และด้านการจัดการเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้วยค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y _{tot}	ระดับความสัมพันธ์
X ₁	1.000	-	-	-	-	.673**	ปานกลาง
X ₂	.591**	1.000	-	-	-	.738**	สูง
X ₃	.975**	.594**	1.000	-	-	.586**	ปานกลาง
X ₄	.490**	.744**	.497**	1.000	-	.645**	ปานกลาง
X ₅	.463**	.704**	.455**	.675**	1.000	.586**	ปานกลาง
X	-	-	-	-	-	.860**	สูง

** p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่าด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X₃) ด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) และด้านการมอบหมายงาน (X₅) กับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (Y_{tot}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p < .01) ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .586 ถึง .738 มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและ มีความสัมพันธ์ทางบวกโดย ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) มีความสัมพันธ์กันภายในตัวแปรอยู่ในระดับสูง และ ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X₃) ด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) และด้านการมอบหมายงาน (X₅) มีความสัมพันธ์กันภายในตัวแปรอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สูงสุดคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .738 รองลงมา ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .673 ด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .645 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .586 และ ด้านการมอบหมายงาน (X₅) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .586 ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

การวิเคราะห์เพื่อค้นหาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และสร้างการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดังปรากฏ ในตารางที่ 4 - 5 ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์รูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดย การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	R	R ²	Adj R ²	SEE	F
X ₂	.738	.544	.543	.250	350.229**
X ₂ X ₄	.889	.790	.788	.170	547.763**
X ₂ X ₄ X ₁	.897	.805	.803	.164	400.855**
X ₂ X ₄ X ₁ X ₃	.902	.814	.811	.160	316.989**

** p < .01

จากตารางที่ 4 พบว่า การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่อหาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมทั้ง 5 ด้าน มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ทดสอบแล้วพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X₃) ซึ่งสามารถนำมาอธิบาย ได้ดังนี้

รูปแบบที่ 1 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.544 ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ร้อยละ 54.40

รูปแบบที่ 2 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) และด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.790 ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ร้อยละ 79.00

รูปแบบที่ 3 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) และด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.805 ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ร้อยละ 80.05

รูปแบบที่ 4 สามารถพยากรณ์ได้ว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X₃) ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย หรือมีอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 0.814 ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ร้อยละ 81.40

เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ทั้ง 4 รูปแบบ พบว่า รูปแบบที่ 4 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย หรืออำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.814 ซึ่งเป็นค่าอำนาจการพยากรณ์ที่สูงที่สุด ผู้วิจัยจึงเลือกรูปแบบที่ 4 เป็นรูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลปรากฏดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา	b	SE _b	β	t	Sig.t
Constant	.544	.109		4.981*	.001
ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X ₂)	.361	.029	.486	12.256*	.001
ด้านการทำงานเป็นทีม (X ₄)	.267	.029	.367	9.075*	.001
ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X ₁)	.146	.030	.201	4.825*	.001
ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X ₃)	.095	.026	.142	3.680*	.001
R = .902 R ² = .814 Adj R ² = .811 SEE = .160 F = 316.989 a = .544					

*p < .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X₁) และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X₃) สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 81.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .361, .267, .146, .095 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอยของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .486, .367, .201 และ .142 ตามลำดับค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรเกณฑ์ (การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) และตัวแปรพยากรณ์ (X₂ X₄ X₁ X₃) มีค่าเท่ากับ .902 และอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 81.40 และค่าความคลาดเคลื่อน ที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ .160

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ มาอภิปรายผลตามรายละเอียดต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจาก ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และด้าน

การมอบหมายงาน ตามลำดับ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมคือพฤติกรรมและคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความคิด
แนวใหม่ มีความสามารถในการขับเคลื่อนให้บุคลากรเกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินการใหม่โดยการนำนวัตกรรมเข้าไป
ปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาสถานศึกษาและเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของสถานศึกษา เนาวรัตน์
เยาวนาถ (2562) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความฉลาดทางด้านนวัตกรรม มี
ความเข้าใจและเข้าถึงปัญหาหรือโอกาสต่าง ๆ ด้วยความคิดที่สร้างสรรค์ สามารถใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของ
ตนเองในการขับเคลื่อนและสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาที่เพิ่มมูลค่าให้แก่สถานศึกษา มี 8
ด้าน ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง การมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ การทำงานเป็นทีม การกล้า
เสี่ยงและกล้าตัดสินใจ การสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรม ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม การสร้างแรงจูงใจ
ให้แก่บุคลากร และการมอบหมายงาน การกระจายอำนาจ สอดคล้องกับ อภิรักษ์ บุญผาชื่น (2563) กล่าวว่า บทบาทของ
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะสามารถสร้างความเจริญเติบโตให้แก่องค์กร ผู้นำจะพยายามค้นหาสิ่งที่ดีกว่าให้กับองค์กรจะไม่
อยู่นิ่ง พยายามค้นหาสิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา เช่น เทคโนโลยีใหม่ กลยุทธ์ใหม่ เป็นต้นในการกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างมี
กลยุทธ์เชิงนวัตกรรม เพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันกับภายนอกและคุณภาพของผลงานที่ดีกว่าเดิม

2. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ
จาก ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการประเมินผล
เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบทบาทการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการจัดการเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ
สอดคล้องกับแนวคิดของ อมเรศ ชาตบุษยสิน (2564) กล่าวว่า การจัดระบบสารสนเทศที่ดีนั้นคือการนำข้อมูลมาจัดกระทำให้
เป็นหมวดหมู่ มีระเบียบแบบแผนเพื่อสะดวกต่อการสืบค้นข้อมูลการจัดการที่ประกอบไปด้วยคนข้อมูลเครื่องมือโปรแกรมและ
เครือข่ายที่ทำงานร่วมกันเพื่อรวบรวมจัดเก็บข้อมูลทำการประมวลผลข้อมูลเพื่อสร้างสารสนเทศให้ช่วยสนับสนุนการ
ดำเนินงานในสถานศึกษาสนองความต้องการของผู้ใช้ โดยมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบมีความเป็นมาตรฐานสากล โดยมี
ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลหรือปัจจัยนำเข้าการตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และ
การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา ทองพูล (2564) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาและแนวทาง
พัฒนาการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
เขต 2 พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญประการดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ด้านการจัดการระบบเครือข่าย
เทคโนโลยี 3) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 4) ด้านการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 5) ด้าน
การควบคุม ติดตามและการประเมินผลเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ใน
ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .586 - .738 ซึ่งด้านการคิด
สร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กันภายในตัวแปรอยู่ในระดับสูง และ ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร
นวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการมอบหมายงาน มีความสัมพันธ์กันภายในตัวแปรอยู่ในระดับปานกลาง โดย
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สูงที่สุด คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ อาจ
เพราะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา มีความเชี่ยวชาญที่เกิดจากความรู้ประสบการณ์และทักษะการทำงานขั้นสูง มี
กระบวนการคิดวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ คิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ สร้างทางเลือกใหม่ที่เป็นประโยชน์
เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงาน มีการวางแผนการทำงานของตนเองอย่างสร้างสรรค์ รองลงมาคือ
ด้านวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเพราะกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานและผู้ตาม โดยเปลี่ยนแปลงความพยายามของ
ผู้ร่วมงานและผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมี
ศักยภาพมากขึ้น จนนำไปสู่การทำงานที่ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายขององค์กร ถัดมาคือด้านการสร้างบรรยากาศ
องค์กรนวัตกรรม อาจเพราะการสร้างบรรยากาศทางความคิด เปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรกล้าคิด กล้าทำ กล้านำเสนอ
สิ่งที่แปลกใหม่ สิ่งที่ทำหาย ออกมาในรูปแบบนวัตกรรม และการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนให้สร้างสรรค์นวัตกรรมที่มี
ประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการมอบหมายงาน เพราะ

การมอบอำนาจและกระจายอำนาจหน้าที่ให้กับพนักงานในการสร้างนวัตกรรมทำให้พนักงานมีความรู้สึกรับเป็นส่วนสำคัญในการสร้างนวัตกรรมและความสำเร็จขององค์กร และจะส่งเสริมให้พนักงานเกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .923 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครูได้ร้อยละ 86.30

4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า พยากรณ์การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 81.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากด้านของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ มากที่สุด ไปยังด้านของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ น้อยที่สุด พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมขององค์กรคือการทำความเข้าใจในเรื่องเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของทีมให้ตรงกัน สร้างความสัมพันธ์ร่วมกันในทีมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี สอดคล้องกับ รุติพันธ์ นันทะศรี (2563) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสรุปด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมองค์มี 5 ประการย่อย คือ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การมีส่วนร่วมดำเนินงานในทีม การติดต่อสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การกำหนดบทบาทและการมอบหมายงานที่ชัดเจน และการสร้างความไว้วางใจ

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่กล่าวมาข้างต้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ควรนำภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมดังกล่าว ไปพิจารณาเพื่อกำหนดเป็นนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา และการจัดการเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประสิทธิผลทางการบริหารงานต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังนั้นจึงควรนำทั้ง 5 ด้าน ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษา ควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีมขององค์กรคือการทำความเข้าใจในเรื่องเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของทีมให้ตรงกัน สร้างความสัมพันธ์ร่วมกันในทีมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี มีความสามัคคี มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน จนนำไปสู่การทำงานที่ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายขององค์กร รวมถึงคาดหวัง พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและศักยภาพมากขึ้นทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ของทีมและขององค์กร จูงใจให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่มองค์กรนวัตกรรม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลข้อมูลการวิจัยที่ได้มาประกอบการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการบริหารงานด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กุลชลี จงเจริญ. (2562). หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม. สืบค้นเมื่อ 14 สิงหาคม 2567, จาก <https://www.stou.ac.th/>.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษา. 17(79): 11-20.
- เนาวรัตน์ เยาวนาถ (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เมธี ตั้งสิริพัฒนา. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วนิดา ทองพูล. (2564). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารด้านเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศักดิ์ ทัดสา. (2564). กลยุทธ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- อมร กรุดทอง. (2565). การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อมเรศ ขาทรูปะชีวิน. (2564). การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย. การค้นคว้าอิสระการศึกษา มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อภิรักษ์ บุปผาชื่น. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม: การขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและ การวิจัย. 4(3): 205-216.
- Hender, J.L. (2003). *Innovation Leadership: Role and Key Imperatives*. United kingdom: United kingdom Grist.
- Likert. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw – Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3): 607-610.
- Rowinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch*. 2(2): 49-60.